

अप्रमेयबलश्चैव वयञ्च कृशसाधनाः । न चेयमेकाहमपि पुरीरोधं सहिष्यति ।
 कृशभक्तेन्वनक्षामा दुर्गैरपरिनिष्ठिता । असंस्कृताम्बपरिखा द्वाहादयन्त्रवर्जिता ।
 वप्रप्राकारमार्गेषु कर्त्तव्या बद्धवित्तरा । संस्कृत्तव्यायुधागारा योक्तव्या चेष्टकाचयैः ।
 कंसस्य बलभोग्यत्वान्नाभिगुप्ता पुरा जनैः । सद्यो निपतिते कंसे राज्ये ऽस्माकं नवोदये ।
 पुरीप्रत्यग्रोधेयन्न रोधं विषहिष्यति । बलसम्पद्भग्नञ्च कथ्यमाणं परेण ह ।
 असंशयमिदं राष्ट्रं जनैः सह विनङ्क्ष्यति । यादवानां विरोधेन ये जिता राज्यकामुकैः ।
 ते सर्वे द्वैधमिच्छन्ति यत्क्षमं तद्विधीयतां । वचनीया भविष्यामो नृपाणां नृपकारणात् ।
 जरासन्धभयार्त्तानां द्रवतां राष्ट्रसंभ्रमे । आर्त्ता वक्ष्यन्ति नः सर्वे रुध्यमानाः पुरे जनाः ।
 यादवानां विरोधेन विनष्टाः स्मृति केशव । एतन्मम मतं कृष्ण विस्मृतात् समुदाहृतं ।
 त्वन्तुविज्ञापितः सर्वं न पुनः संप्रबोधितः । यदत्र नः क्षमं कृष्ण तत् स्वीरं संविधीयतां ।
 त्वमस्य नेता सैन्यस्य वयं तच्छासने स्थिताः । त्वन्मूलञ्च विरोधोऽयं रक्षास्मानात्मना सह ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि विकट्रुवाक्ये पञ्चनवतोऽध्यायः ॥ ६५ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ विकट्रेस्तद्वचः श्रुत्वा वसुदेवो महायशाः । परितुष्टेन मनसा वचनञ्चेदमब्रवीत् ।
 राजषाङ्गुणवक्ता वै राजमन्त्रार्थतत्त्ववित् । स तत्त्वञ्च हितञ्चैव कृष्णाक्तं किल धीमता ।
 भाषिता राजधर्माश्च सत्याश्च जगतो हिताः । एतच्छ्रुत्वा पितुर्वाक्यं विकट्रेऽस्य महात्मनः ।
 वाक्यमुत्तरमेकाग्रो बभाषे पुरुषोत्तमः । ब्रुवतां वः श्रुतं वाक्यं हेतुतः क्रमतस्तथा ।
 न्यायतः शास्त्रतश्चैव दैवज्ञाप्यनपश्यतां । श्रूयतामुत्तरं वाक्यं श्रुत्वा च प्रतिगृह्यतां ।
 नयेन व्यवहर्त्तव्यं पार्थिवेन यथाक्रमं । सन्धिञ्च विग्रहञ्चैव यानमासनमेव च ।
 द्वैधीभावं संश्रयञ्च षाङ्गुण्यञ्चिन्त्येत्सदा । बलिनः सन्निकर्षे तु न स्थेयं पण्डितेन वै ।
 अपक्रामेद्वि कालज्ञः समर्थो युद्धमाचरेत् । अहं तावत्सहार्थ्येण मुहूर्त्तेऽस्मिन् प्रकाशिते ।
 जीवितार्था गमिष्यामि शक्तिम नयशक्तवत् । ततः सङ्घाचलयुतं सहार्थ्येणाहमक्षयं ।
 आत्मदितीयः श्रीमन्तं प्रवेक्ष्य दक्षिणपथं । करवीरपुरञ्चैव रम्यं क्रौञ्चपुरं तथा ।
 द्रक्ष्यावस्तत्र सहितौ गोमन्तञ्च नगोत्तमं । आवयोर्यगमनं श्रुत्वा जितकाशी स पार्थिवः ।
 अप्रविश्य पुरीं दर्पादनुसारं करिष्यति । ततः सङ्घवनेष्वेव जरासन्धोऽनुयास्यति ।
 आवयोर्यहणे चैव नृपतिः प्रयतिष्यति । एषा नः श्रेयसी यात्रा भविष्यति कुलस्य वै ।
 पौराणामथ पुर्याश्च देशस्य च सुखावहा । न च शत्रुपरिभ्रंशे राजानो विजिगीषवः ।
 परराष्ट्रेषु मृष्यन्ति मृधे शत्रुक्षयं विना । एवमुक्त्वा तु तौ वीरौ कृष्णसङ्कर्षणावुभौ ।
 प्रपेदतुरसंभ्रान्तौ दक्षिणौ दक्षिणपथं । तौ तु राश्राणि शतशश्चरन्तौ कामरूपिणौ ।
 दक्षिणां दिशमास्याय चेतुर्भागौ सुखं । सङ्घपृष्ठेषु रम्येषु मोदमानावुभौ तथा ।
 दक्षिणपथगौ वीरावध्वानं संप्रपेदतुः । तौ तु सत्येन कालेन सङ्घाचलविभूषितं ।

५२६५

५२७०

५२७५

५२८०

५२८५